

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 IR
37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 12¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2024 m. birželio 25 d. Nr. XIV-2803
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

(2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos)

1. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. **Išvestinės finansinės priemonės** – Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 4 ~~dalies~~ 15 dalies 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 punktuose nurodytos finansinės priemonės.“

2. Papildyti 2 straipsnį nauja 39 dalimi:

„39. **Investicinė sąskaita** – Europos ekonominės erdvės valstybėje, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje ar valstybėje, su kuria Lietuva yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, įsteigtoje finansų įstaigoje, subjekte, kuris laikomas mokėjimo paslaugų teikėju, arba šios įstaigos ar subjekto filiale arba nuolatinėje buveinėje, esančiuose minėtose valstybėse, nuolatinio Lietuvos gyventojų turima sąskaita, deklaruota kaip sąskaita, kurios lėšas nuolatinis Lietuvos gyventojas naudoja tik investicijoms į šio Įstatymo 12¹ straipsnyje nurodytus finansinius produktus.“

3. Buvusią 2 straipsnio 39 dalį laikyti 40 dalimi.

4. Pakeisti 2 straipsnio 40 dalį ir ją išdėstyti taip:

„40. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme, Pelno mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, finansų rinkas ir finansines paslaugas reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui (išskyrus Civilinio kodekso įsakmiai nurodytus atvejus).“

**(II SKYRIUS
PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS)**

2 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

(8 straipsnis. Pajamų pripažinimas)

1. Pakeisti 8 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„2. Pajamų, išskyrus per investicinę sąskaitą gautas pajamas, pozityviausias pajamas bei priskiriamas Europos ekonominių interesų grupės pajamas, gavimo momentu laikomas momentas.“

2. Papildyti 8 straipsnį 7 dalimi:

„7. Pajamų per investicinę sąskaitą gavimo momentu laikomas lėšų išmokėjimas iš investicinės sąskaitos, kaip jis suprantamas pagal šio Įstatymo 12¹ straipsnį.“

**(III SKYRIUS
SPECIALIOSIOS NUOSTATOS NUSTATANT KAI KURIAS PAJAMAS)**

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 12¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 12¹ straipsniu:

„12¹ straipsnis. Per investicinę sąskaitą gautos pajamos

1. Per investicinę sąskaitą gautomis pajamomis laikomos pajamos iš investicijų į tokius finansinius produktus:

1) perleidžiamuosius vertybinius popierius, kuriais prekiaujama prekybos vietose, kaip jos apibrėžtos Finansinių priemonių rinkų įstatyme, (toliau – prekybos vieta);

2) pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama prekybos vietose;

3) kolektyvinio investavimo subjektų vertybinius popierius;

4) išvestines finansines priemones, susietas su šios dalies 1–3 punktuose nurodytais finansiniais produktais;

5) sutelktinį finansavimą pagal 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937 arba atitinkamus Europos ekonominės erdvės valstybės įstatymus;

6) tarpusavio skolinimą pagal Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymą ir Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymą arba atitinkamus Europos ekonominės erdvės valstybės įstatymus;

7) Lietuvos ir užsienio valstybių vyriausybių taupymo lėšas.

2. Per investicinę sąskaitą gautomis pajamomis nelaikomos pajamos, gyventojas gautos investuojant į finansinius produktus, išleistus vienetų, kuriuose tas gyventojas ir (arba) su juo susijęs asmuo turi daugiau kaip 10 procentų to vieneto akcijų, pajų, dalių, balsų dalyvių susirinkime ar kitų teisių į vieneto pelną ar pajamas.

3. Per investicinę sąskaitą gautoms pajamoms priskiriamos šios už investicinės sąskaitos lėšomis įsigytus finansinius produktus gautos pajamos:

1) palūkanos ir kitos pajamos, gautos už šio straipsnio 1 dalyje nurodytus finansinius produktus, išskyrus pajamas iš paskirstytojo pelno;

2) pajamos, gautos pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn šio straipsnio 1 dalyje nurodytus finansinius produktus.

4. Laikoma, kad lėšos išmokėtos iš investicinės sąskaitos, jeigu iš investicinės sąskaitos atlikto mokėjimo suma ar išimtos lėšos nebuvo naudojamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems finansiniams produktams įsigyti, lėšoms į kitą investicinę sąskaitą pervesti, išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su finansinių produktų įsigijimu ir perleidimu, taip pat investicinių sąskaitų tvarkymu, apmokėti. Jeigu uždarius investicinę sąskaitą joje esančios lėšos nepervedamos į kitą gyventojas investicinę sąskaitą, laikoma, kad šios lėšos išmokėtos iš investicinės sąskaitos. Investicinės sąskaitos uždarymu laikomi ir tie atvejai, kai sąskaita nebelaikoma investicine sąskaita gyventojas sprendimu arba gyventojas tapo nenuolatinis Lietuvos gyventojas.

5. Apmokestinamosioms pajamoms priskiriamos iš investicinės sąskaitos išmokėtos lėšos (jų dalis), viršijančios į investicinę sąskaitą iki lėšų išmokėjimo įneštų lėšų sumą. Į investicinę sąskaitą įnešoms lėšoms priskiriamos visos į šią sąskaitą gautos mokėjimų sumos, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytas į investicinę sąskaitą gautas pajamas.

6. Nuolatinis Lietuvos gyventojas iš pajamų mokesčio, apskaičiuoto nuo per investicinę sąskaitą gautų pajamų, sumos gali atskaityti užsienio valstybėje, išskyrus užsienio valstybes, įtrauktas į finansų ministro nustatytą Tikslinių teritorijų sąrašą, nuo šių pajamų sumokėto pajamų mokesčio ar jam tapataus mokesčio sumą, jeigu yra pateikti įrodymai apie užsienio valstybėje nuo šių pajamų sumokėtą pajamų mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą. Jeigu nuo užsienio valstybėje gautų pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pajamų mokesčio suma yra mažesnė negu pajamų mokesčio arba jam tapataus mokesčio suma, sumokėta nuo tų pajamų užsienio valstybėje, atskaitoma tik šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pajamų mokesčio

suma. Jeigu per investicinę sąskaitą gautoms pajamoms priskiriamos pajamos, gautos keliose valstybėse, atskaitoma pajamų mokesčio suma apskaičiuojama atskirai nuo kiekvienoje valstybėje gautų pajamų. Sumokėtas pajamų mokestis atskaitomas neatsižvelgiant į mokestinį laikotarpį, kuriuo jis buvo mokamas.

7. Jeigu šio straipsnio 5 dalyje nurodytų įneštų lėšų suma viršija per mokestinį laikotarpį iš investicinės sąskaitos išmokėtas lėšas, ši viršijanti sumos dalis perkeliama į kitą mokestinį laikotarpį.

8. Bet kokie nuostoliai, patirti iš investicinės sąskaitos lėšų įsigytus finansinius produktus perleidžiant susijusiam asmeniui už kainą, kuri yra mažesnė už tikrąją rinkos kainą, arba išlaidos, patirtos įsigyjant iš tokio asmens finansinių produktų už kainą, didesnę negu tikroji rinkos kaina, neatskaitomi apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, gautas per investicinę sąskaitą.

9. Šio straipsnio nuostatos netaikomos pajamoms iš per investicinę sąskaitą įsigytų finansinių produktų, įskaitant šių produktų pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn pajamas, jeigu šios pajamos nebuvo įskaitytos į investicinę sąskaitą.

10. Dovanojimo ar paveldėjimo būdu gauti finansiniai produktai gyventojų sprendimu gali būti laikomi įsigytais per investicinę sąskaitą, apie tokį sprendimą informuojant mokesčių administratorių. Dovanojimo ar paveldėjimo būdu gautų finansinių produktų, laikomų įsigytais per investicinę sąskaitą, įsigijimo kaina apskaičiuojama šio Įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka.

11. Nuolatinio Lietuvos gyventojų sąskaita deklaruojama mokesčio administratoriui kaip investicinė sąskaita centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

12. Gyventojas mokesčio administratorių informuoja apie mokestiniu laikotarpiu į jo deklaruotas investicines sąskaitas įneštas lėšas, mokestinio laikotarpio pradžioje šiose sąskaitose turėtą ankstesniais mokestiniais laikotarpiais įneštų lėšų likutį, mokestiniu laikotarpiu išmokėtų lėšų sumas, dovanojimo ar paveldėjimo būdu gautus finansinius produktus, laikomus įsigytais per investicinę sąskaitą, investicinės sąskaitos uždarymą ir kitą pajamų mokesčiui nuo per investicinę sąskaitą gautų pajamų apskaičiuoti reikalingą informaciją centrinio mokesčio administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.“

(IV SKYRIUS APMOKESTINAMŲJŲ PAJAMŲ APSKAIČIAVIMO TVARKA)

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

(16 straipsnis. Apmokestinamųjų pajamų apskaičiavimo tvarka)

1. Pakeisti 16 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

(1. Jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip, apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, iš pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka atimama:)

„4) per mokestinį laikotarpį parduoto ar kitaip perleisto nuosavybėn ne individualios veiklos turto, išskyrus finansinius produktus, įsigytus iš investicinės sąskaitos lėšų, ir individualios veiklos turtui priskirto nekilnojamojo pagal prigimtį daikto įsigijimo kaina ir su to turto ar daikto pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn susijusios išlaidos – šio Įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka;“.

2. Papildyti 16 straipsnį 4 dalimi:

„4. Per investicinę sąskaitą gautos apmokestinamosios pajamos apskaičiuojamos šio Įstatymo 12¹ straipsnyje nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

(17 straipsnis. Neapmokestinamosios pajamos)

Papildyti 17 straipsnį 7 dalimi:

„7. Šio straipsnio 1 dalies 20, 20¹, 20², 21 ir 30 punktų nuostatos netaikomos, jeigu šiuose punktuose nurodytos pajamos gaunamos per investicinę sąskaitą.“

6 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

(21 straipsnis. Iš pajamų atimamos gyventojų patirtos išlaidos)

Pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Iš pajamų gali būti atimamos šios per mokestinį laikotarpį patirtos nuolatinio Lietuvos gyventojų išlaidos:

1) savo, sutuoktinio arba savo nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), iki 18 metų ir vyresnių vaikų su negalia (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas ~~specialusis nuolatinės slaugos poreikis~~ pirmo ar antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai iki 2034 m. gruodžio 31 d. sumokėtos gyvybės draudimo įmokos pagal iki 2024 m. gruodžio 31 d. sudarytas gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;

2) savo, sutuoktinio, iki 18 metų ir vyresnių vaikų su negalia (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas ~~specialusis nuolatinės slaugos poreikis~~ pirmo ar antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia, naudai iki 2034 m. gruodžio 31 d. sumokėtos pensijų įmokos į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės valstybėje, turimus pensijų fondus pagal iki 2024 m. gruodžio 31 d. sudarytas pensijų kaupimo sutartis;

2¹) pensijų įmokos į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje, turimus pensijų fondus, kurias Lietuvos nuolatinis gyventojas moka kaip papildomas kaupiamąsias pensijų įmokas pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalies nuostatas ir kurios yra didesnės negu 3 procentai šio gyventojų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos;

3) už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, kurią baigus įgyjama atitinkama kvalifikacija, formaliojo profesinio mokymo programos modulį, kurį baigus įgyjama atitinkama kompetencija (kompetencijos), ir (ar) už studijas, kurias baigus įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija, nuolatinė Lietuvos gyventojų, kurie mokosi ar studijuoja, sumokėtos sumos. Jeigu už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, formaliojo profesinio mokymo programos modulį ir (ar) už studijas sumokėta skolintomis lėšomis (tam tikslui paimta iš kredito įstaigos paskola), iš pajamų gali būti atimama per mokestinį laikotarpį gražinta šios paskolos dalis;“.

VII SKYRIUS

PAJAMŲ MOKESČIO, SUMOKĖTO UŽSIENIO VALSTYBĖSE, ATSKAITYMAS

7 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

(37 straipsnis. Pajamų, gautų užsienio valstybėse, dvigubo apmokestinimo panaikinimas)

1. Pakeisti 37 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu nuo užsienio valstybėje gautų pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pajamų mokesčio suma yra mažesnė negu pajamų mokesčio arba jam tapataus mokesčio suma, sumokėta nuo tų pajamų užsienio valstybėje, atskaitoma tik šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pajamų mokesčio suma. ~~išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nustatytus atvejus~~“

2. Papildyti 37 straipsnį 7 dalimi:

„7. Per investicinę sąskaitą gautų pajamų dvigubas apmokestinimas panaikinamas leidžiant atimti užsienio valstybėje sumokėto pajamų mokesčio ar jam tapataus mokesčio sumą šio Įstatymo 12¹ straipsnyje nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.
2. Centrinis mokesčių administratorius iki 2024 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Šio įstatymo nuostatos taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2025 metų ar vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas.
4. Iki 2024 m. gruodžio 31 d. įsigyti šio įstatymo 3 straipsnyje išdėstytoje Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 12¹ straipsnio 1 dalyje nurodyti finansiniai produktai gali būti laikomi įsigytais per investicinę sąskaitą, jeigu gyventojas tokių produktų įsigijimo kainą priskiria investicinei sąskaitai iki 2025 m. gruodžio 31 d. centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda